

บทที่ ๓

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการใช้, ความพึงพอใจและความต้องการและศึกษาปัญหา อุปสรรคของผู้ใช้บริการห้องสมุดมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ โดยดำเนินการลำดับดังต่อไปนี้

- ๓.๑ รูปแบบการวิจัย
- ๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๓ เครื่องมือการวิจัย
- ๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล
- ๓.๖ สูตรสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ มีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะศึกษาสภาพการใช้ ความพึงพอใจและความต้องการศึกษาปัญหา อุปสรรคของผู้ใช้บริการห้องสมุดมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

๑. อาจารย์และเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ ในปีการศึกษา ๒๕๕๓ จำนวน ๓๐ รูป/คน
๒. นิสิตชั้นปีที่ ๑ - ๔ ในปีการศึกษา ๒๕๕๓ จำนวน ๔๓๒ รูป
๓. นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ในปีการศึกษา ๒๕๕๓ จำนวน ๒๖ รูป
๔. นิสิตหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต (วิชาชีพครู) ในปีการศึกษา ๒๕๕๓ จำนวน ๘๗ รูป/คน

๓.๓ เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยดำเนินการสร้างขึ้นและตรวจสอบคุณภาพตามกระบวนการของการสร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น ๕ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ สภาพการใช้บริการห้องสมุดมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

ตอนที่ ๓ ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการในด้านต่าง ๆ ของห้องสมุด

ตอนที่ ๔ ความต้องการของผู้ใช้บริการห้องสมุด มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

ตอนที่ ๕ ปัญหาและอุปสรรคในการใช้บริการห้องสมุด ตลอดจนข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ใช้ห้องสมุด

มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ ลิเคอร์ท (Likert) มี ๕ ระดับ คือ

เห็นด้วยมากที่สุดกับประสิทธิภาพการให้บริการ	ให้ ๕ คะแนน
เห็นด้วยมากกับประสิทธิภาพการให้บริการ	ให้ ๔ คะแนน
ไม่แน่ใจกับประสิทธิภาพการให้บริการ	ให้ ๓ คะแนน
ไม่เห็นด้วยกับประสิทธิภาพการให้บริการ	ให้ ๒ คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับประสิทธิภาพการให้บริการ	ให้ ๑ คะแนน

วิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

๑. ศึกษาเอกสาร ตำรา แนวคิด ทฤษฎีและงานที่เกี่ยวข้อง
๒. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมประเด็นที่ต้องการศึกษา
๓. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่อที่ปรึกษาโครงการ เพื่อขอรับคำแนะนำ
๔. ปรับปรุงแบบสอบถามตามที่ได้รับข้อเสนอแนะจากที่ปรึกษาและส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ

(Expert) ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยหาความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์หรือนิยามศัพท์ของการประเมินกับรายการข้อคำถาม (Item - Objective Congruence Index : IOC) ซึ่งในการให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาจะตัดสินใน ๓ กรณี คือ เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยและไม่แน่ใจ ต่อรายการข้อคำถามนั้นๆ โดยการกำหนดค่าคะแนนดังนี้

- + ๑ แทน มีความเห็นว่ามีข้อตกลงต้องสัมพันธ์
- ๐ แทน ไม่แน่ใจว่ามีข้อตกลงต้องสัมพันธ์
- ๑ แทน มีความเห็นว่ามีข้อตกลงต้องสัมพันธ์

หลังจากนั้น ใช้วิธีการคำนวณหาค่า IOC โดยใช้สูตร

$$\begin{aligned}
 \text{IOC} &= \frac{\sum R}{N} \\
 \text{IOC} &= \text{ดัชนีความสอดคล้องความตรงเชิงเนื้อหา} \\
 \frac{\sum R}{N} &= \frac{\text{ผลรวมคะแนนของผู้เชี่ยวชาญ}}{\text{จำนวนผู้เชี่ยวชาญ}}
 \end{aligned}$$

จากข้อคำถาม ๘๖ ข้อ ได้ให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง ๓ ท่าน ได้แก่ ดร.สำราญ ทองแพง รองผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนและพัฒนา มหาวิทยาลัยนครสวรรค์, ผศ.(พิเศษ) สาธร แก่นมณี ผู้อำนวยการโรงเรียนแพร่ปัญญานุกูล และดร.วราภรณ์ ดวงแสง อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยแม่โจ้เชียงใหม่ ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ หรือนิยาม ศัพท์ของการศึกษากับรายการข้อคำถาม มาคำนวณหาค่า IOC พบว่า

แบบสอบถามการวิจัยเรื่อง การศึกษาประสิทธิภาพการให้บริการห้องสมุด มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ จากข้อคำถาม จำนวน ๘๖ ข้อ พบว่า ได้ค่า ๑ จำนวน ๕๔ ข้อ ได้ค่า ๐.๘ จำนวน ๑๔ ข้อ ได้ค่า ๐.๖ จำนวน ๑๐ ข้อ โดยคัดเลือกแบบสอบถามที่มีค่า IOC $\geq .50$ ไว้ใช้ต่อไป ส่วนแบบสอบถามที่มีค่า IOC $\leq .50$ คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของ ผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีผู้ช่วยวิจัยช่วยในการแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ในขณะที่ผู้วิจัยเป็นผู้ชี้แจงให้กลุ่มตัวอย่างเห็นความสำคัญของการให้ข้อมูลตามการรับรู้ที่แท้จริงและชี้แจงให้เห็นความสำคัญของการให้ข้อมูลที่แท้จริงและตอบแบบสอบถาม

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการโดยใช้ ค่าสถิติร้อยละ, ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีขั้นตอนดังนี้

๑. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาแล้ว มาสำรวจความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับว่ามีความสมบูรณ์หรือไม่

๒. นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ครบถ้วน ไปวิเคราะห์โดยใช้ สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

๓. นำผลการวิเคราะห์ที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ของลิเคิร์ต (Likert) แปลความหมาย ตามค่าเฉลี่ยเพื่อหาระดับประสิทธิภาพการให้บริการ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับ
๔.๕๑ – ๕.๐๐	ระดับประสิทธิภาพการให้บริการระดับมากที่สุด
๓.๕๑ – ๔.๕๐	ระดับประสิทธิภาพการให้บริการมาก
๒.๕๑ – ๓.๕๐	ระดับประสิทธิภาพการให้บริการปานกลาง
๑.๕๑ – ๒.๕๐	ระดับประสิทธิภาพการให้บริการน้อย
๑.๐๐ – ๑.๕๐	ระดับประสิทธิภาพการให้บริการน้อยที่สุด

๓.๖ สูตรสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ค่าร้อยละ (Percentage)

ค่าเฉลี่ย (μ)

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

และการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะทั่วไป โดยใช้การพรรณนาวิเคราะห์